

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑.ความเป็นมา

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้ทุกหน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

๑.๒ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment) หรือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ นั้น ยังคงใช้กรอบแนวทางหลักในการประเมินเช่นเดียวกับในปีที่ผ่านมา โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีความร่วมมือในการขับเคลื่อนงานป้องกันการทุจริตร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐและสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน จึงทำให้การประเมิน ITA มีการปรับปรุงที่สำคัญในส่วนที่เป็นการขับเคลื่อนร่วมกัน รวมถึงการปรับปรุงพัฒนาระบบ ITAS ซึ่งเป็นระบบหลักที่ใช้ในการประเมินให้มีการทำงานที่ดียิ่งขึ้น จึงมีการเปลี่ยนแปลงการใช้งานบางส่วนเพื่อให้เกิดความสะดวกและส่งเสริมให้ประชาชนเข้าตอบแบบวัดได้อย่างสะดวกและมั่นใจมากยิ่งขึ้น

๑.๓ การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างพร้อมเพรียงกันทั่วประเทศ การประเมิน ITA จึงยังคงกรอบแนวทางในการประเมินเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงานที่มีการพัฒนาในระดับดีแล้ว ยังคงรักษามาตรฐานการดำเนินงานและการปฏิบัติให้มีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น และหน่วยงานที่ยังมีจุดที่ต้องปรับปรุงให้มีการพัฒนาตามมาตรฐานเดียวกันกับทุกหน่วยงานทั่วประเทศได้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ปรับปรุงในรายละเอียดของเครื่องมือการประเมินในบางประการ เช่น วิธีการเข้าตอบออนไลน์ ได้เปิดโอกาสให้บุคลากรภาครัฐเข้าร่วมตอบแบบวัด IIT และการเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการหรือติดต่อกับภาครัฐเข้าร่วมตอบแบบวัด EIT จะเป็นการเข้าตอบด้วยตนเองโดยตรงทางระบบ ITAS และการเข้าตอบมีการปรับเป็นการใช้หมายเลขโทรศัพท์และยืนยันตัวตนด้วยรหัสผ่านครั้งเดียว (OTP) เพื่อเพิ่มความสะดวกและสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของผู้ตอบมากยิ่งขึ้น การประเมิน ITA มีการเก็บข้อมูลจาก ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment) หรือแบบวัด IIT โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรภาครัฐทุกระดับที่ปฏิบัติงานมาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ได้มีโอกาสสะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตนเอง

ส่วนที่ ๒ แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกจากผู้รับบริการหรือผู้ติดต่อราชการ (External Integrity and Transparency Assessment) หรือแบบวัด EIT ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีโอกาสสะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

ส่วนที่ ๓ แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment) หรือแบบวัด OIT เป็นการตรวจสอบระดับการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่เผยแพร่ทางหน้าเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน

โดยแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นการประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนดต่อสาธารณชนผ่านการระบุ URL ที่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงานลงในระบบ ITAS มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลจากเว็บไซต์ของหน่วยงานและทำการประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงาน ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้จากเว็บไซต์หลักของหน่วยงานใน ๒ ตัวชี้วัด (จำนวน ๔๓ ข้อ) ได้แก่

๑) ตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่ ๑. ข้อมูลพื้นฐาน (จำนวน ๑๐ ข้อ) ๒. การบริหารงาน (จำนวน ๘ ข้อ) ๓. การจัดซื้อจัดจ้าง (จำนวน ๔ ข้อ) ๔. การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล (จำนวน ๔ ข้อ) และ ๕. การส่งเสริมความโปร่งใส (จำนวน ๔ ข้อ)

๒) ตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่ ๑. การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต (จำนวน ๘ ข้อ) และ ๒. มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส (จำนวน ๕ ข้อ)

โดยตัวชี้วัดจำนวน ๒ ข้อ จากจำนวน ๘ ข้อ ในตัวชี้วัด : การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี และการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑.๔ หนังสือ ที่ ปป ๐๐๒๙/ว ๖ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แจ้งแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยได้กำหนดกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ๓) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ได้กำหนดกระบวนการ/โครงการที่หน่วยงานต่าง ๆ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ประเภทที่	รายละเอียด
๑	หน่วยงานระดับกรม/เทียบเท่า : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐกำหนด จำนวน ๑ กระบวนงาน/โครงการ เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง (รายละเอียดตามที่กำหนด) หมายเหตุ : กรณีหากหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตาม กระบวนงาน/โครงการ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ กำหนด ขอให้หน่วยงานทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามความเหมาะสมของหน่วยงาน ทั้งนี้ให้หน่วยงานระบุเหตุผลประกอบไว้ด้วย
๒	รัฐวิสาหกิจ : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้างงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ

ประเภทที่	รายละเอียด
๓	องค์การมหาชน : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ
๔	หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ : ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ
๕	จังหวัด : จังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้ทำการประเมินความเสี่ยง โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ (งบพัฒนา จังหวัด/กลุ่มจังหวัด) ของส่วนราชการระดับภูมิภาค
๖	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กทม. สำนักงานเขต กทม และเมืองพัทยา) (๑) กรุงเทพมหานคร โครงการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่มีวงเงินสูงสุด จำนวน ๑ โครงการ (๒) สำนักงานเขตใน กทม. ๕๐ เขต และเมืองพัทยา ให้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต กระบวนการให้บริการ ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้คัดเลือก ๑ กระบวนการ

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามหลักการของสำนักงาน ป.ป.ท.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้ขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารราชการแผ่นดินภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริต ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อ เสริมสร้างธรรมาภิบาล จึงได้ดำเนินการกำหนดคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS เพื่อให้ทุกหน่วยงานภาครัฐมีหลักปฏิบัติไปในทางเดียวกันโดยมีแนวทาง ดังนี้

๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยง จะใช้กรอบตามหลักมาตรฐาน (Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) และ ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖

๑) COSO ๒๐๑๓ กรอบตามหลักการของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๒ และมีการออกแนวทางเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานการเงิน Internal Control over Financial Report Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับ ติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control และครั้งที่ ๓ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ ได้เพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิม ของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายใน แต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพิ่มเติมเรื่อง การสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ

COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ

- องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) (๕ หลักการ)
- องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) (๔ หลักการ)
- องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) (๓ หลักการ)

- องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) (๓ หลักการ)
 - องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities) (๒ หลักการ)
- กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้
- Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
 - Detective : ฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้เรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้น หรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
 - Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Know Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้เกิดการทุจริตเข้ามาได้อีก
 - Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องปรามล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๒) COSO ๒๐๑๗ (COSO ERM ๒๐๑๗) มุ่งชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานขององค์กร

- องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้
- Governance and Culture การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร
 - Strategy & Objective Setting กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร
 - Performance เป้าหมายผลการดำเนินงาน
 - Review & Revision การทบทวนและปรับปรุง
 - Information, Communication & Reporting สารสนเทศ การสื่อสาร และการรายงาน
- การบริหารความเสี่ยงขององค์กร หรือ ERM เป็นแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดแบบเดิมหลายประการที่สำคัญมีดังนี้

แบบเดิม	ERM
ทำแยกเป็นส่วน ๆ หรือฝ่าย ๆ	ทำแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
บริหารแบบตั้งรับ (รอให้เกิดปัญหาแล้วค่อยแก้ไข)	บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น)
ทำเป็นครั้งคราวหรือเฉพาะกิจ	ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มุ่งเน้นด้านลบเพื่อลดความเสียหาย	มุ่งเน้นด้านบวกด้วยโดยแสวงหาโอกาสที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์กร ควบคู่กับด้านลบ

๓) ISO ๓๗๐๐๑ : ๒๐๑๖ Anti-bribery Management Systems : ABMS

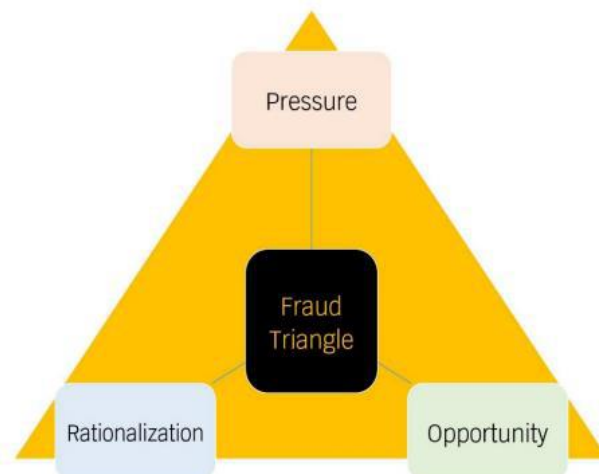
ISO ๓๗๐๐๑ มาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery management systems) ซึ่งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO International Standardized Organization) ประกาศเมื่อปี ๒๕๕๘ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งระบบ กระบวนการดำเนินการ การธำรงรักษา และการปรับปรุงพัฒนาระบบ การจัดการการติดสินบน ต้องมีการดำเนินการด้วยมาตรการอย่างเป็นระบบที่สมเหตุสมผล เหมาะสม เพียงพอ เพื่อป้องกันการติดสินบนที่ครอบคลุม

๒.๒ เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Management Systems : CRMS)

การประเมินเชิงคุณภาพ “ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Management Systems : CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นระบบที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้พัฒนาขึ้น สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยได้ประยุกต์ใช้แนวความคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักสากล ได้แก่ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวของ COSO ซึ่งประกอบด้วย COSO ๒๐๑๓ COSO ๒๐๑๗ และ ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖ โดยระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Management Systems : CRMS) ยังมุ่งให้มีการดำเนินการตามแนวทางของวงจร PDCA (Plan-Do – Check - Act หรือ วางแผน – ปฏิบัติ – ตรวจสอบ – ปรับปรุง)

๒.๓ กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดัน หรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต

รูปที่ ๑ : องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมการทุจริต

ที่มา : คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

นอกจากหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (๑๙๔๐) ยังมีทฤษฎี Four-Sided Diamond Fraud ของ David T.Wolfe and Dana R. Hermanson (๒๐๐๔) และทฤษฎี GONE Theory ของ Leonard J. Brook (๒๐๐๔) โดยหลักทฤษฎีทั้ง ๓ ได้กล่าวถึงสาเหตุจูงใจของพฤติกรรมผู้กระทำผิดหรือสิ่งที่จะก่อให้เกิดการทุจริต ตามตารางดังนี้

Triangle Fraud	Four-Sided Diamond	GONE Theory
๑. Opportunity	๑. Capability ๒. Opportunity	๑. G-Greed ๒. O-Opportunity
๒. Pressure ๓. Rationalization	๓. Incentive / Motive ๔. Rationalization	๓. N-Need ๔. E-Expectation

๒.๔ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๓ ด้าน ได้แก่

- ๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
- ๒) ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓) ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณ

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ส.ป.ด.ศ.)

๓.๑ ชั้นเตรียมการ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมดำเนินการตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS) ของสำนักงาน ป.ป.ท. โดยมีขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน ดังนี้ ๑) การระบุความเสี่ยง ๒) การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง ๓) การประเมินค่าความเสี่ยงรวม ๔) การประเมินการควบคุมความเสี่ยง ๕) การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ๖) การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง ๗) จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง ๘) การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง และ ๙) การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ในชั้นเตรียมการสำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจะต้องดำเนินการ ดังนี้

๑. วิเคราะห์ขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงงานจากภารกิจแต่ละประเภท ซึ่งมีอยู่ ๓ ด้าน ได้แก่
 - ๑) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
 - ๒) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ๓) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
๒. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๓ : โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด แต่เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการศูนย์บริการข้อมูลภาครัฐเพื่อประชาชน (Government Contact Center : GCC ๑๑๑๑) และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตโครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) กิจกรรม : การดำเนินงานศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) ซึ่งเป็นโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุดแล้ว

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจึงได้ประสานไปที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเพื่อขอคำปรึกษาในเรื่องการคัดเลือกกระบวนการ/โครงการ ที่จะนำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อไม่ให้ซ้ำกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐได้ให้คำแนะนำว่าทางหน่วยงานสามารถพิจารณาคัดเลือกกระบวนการ/งาน/โครงการอื่นได้นอกเหนือจากที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐกำหนด หากเห็นว่ามีเหมาะสม

สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจึงได้แจ้งเวียนหนังสือถึง กอง/ศูนย์/กลุ่ม ในสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพิจารณาคัดเลือกกระบวนการมาเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้คัดเลือกกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ภายในวงเงินครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยดำเนินการในลักษณะคณะทำงานย่อย

๓. เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้จัดประชุมกลุ่มย่อยในคณะทำงานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยมีผู้แทนหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเข้าร่วมการประชุม จำนวน ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

๑) ทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว

๒) ตรวจสอบข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จนถึงปัจจุบัน (วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) ไม่พบว่า มีข้อร้องเรียน/การกล่าวโทษ/ ปัญหาการทุจริต การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ภายในวงเงินครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จากการตรวจพบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลดังกล่าวจะนำไปใช้ประกอบการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ ต่อไป

๓) คัดเลือกกระบวนการมาเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้คัดเลือกกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ภายในวงเงินครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยดำเนินการในลักษณะคณะทำงานย่อย

๔) เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของโครงการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๓.๒ การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต

รูปแบบและพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ที่คาดว่าจะอาจเกิดขึ้น

๑. จัดทำรายงานความต้องการพัสดุเพื่อดำเนินการซื้อ/การจ้าง/การเช่า

๑.๑ กำหนด TOR เอื้อประโยชน์ต่อผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่า

๑.๒ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างหรือเจ้าหน้าที่อาจพิจารณาเลือกเฉพาะผู้ประกอบการที่ตนคุ้นเคย หรือสนิทสนมทำให้ผู้ประกอบการรายอื่นหมดโอกาสที่จะยื่นข้อเสนอราคาเพื่อให้หน่วยงานพิจารณา ซึ่งอาจทำให้ไม่ได้ราคาต่ำสุด

๑.๓ เจ้าหน้าที่ขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และบทลงโทษ ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจระบบการทำงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งส่งผลให้เจ้าหน้าที่กระทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

๑.๔ เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างผิดประเภทรายการ โดยต้องการซื้อวัสดุแต่เป็นการซื้อครุภัณฑ์แทน

๒. การจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๑ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่า

๒.๒ ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่า ส่งมอบงานไม่ครบถ้วนหรือไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

๒.๓ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในใบสั่งซื้อ/ สั่งจ้าง/สั่งเช่า

๓. การบริหารพัสดุ เมื่อรับพัสดุไว้ในราชการแล้ว ไม่มีการดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุ

มาตรการป้องกันการทุจริต

๑. ทบทวนมาตรการ กลไก และระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ โดยให้ครอบคลุม เรื่องดังต่อไปนี้

๑) กรณีการจัดทำร่างรายละเอียดคุณลักษณะไม่ชัดเจนให้เจ้าหน้าที่พัสดุของ กอง/ศูนย์/กลุ่ม ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่พัสดุของ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างใกล้ชิด

๒) ดำเนินการสืบราคาจากผู้ประกอบการ อย่างน้อย ๒ ราย เพื่อให้ได้ราคาต่ำสุด

๓) จัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรภายในหน่วยงานให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านพัสดุ การใช้จ่ายงบประมาณ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงความรู้เรื่องโทษทางวินัย หากกระทำการทุจริต

๔) ผู้อำนวยการ กอง/ศูนย์/กลุ่ม กำกับดูแล ควบคุม และติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุที่ได้รับมอบหมายให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด

๕) กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดำเนินการชักชวนให้เจ้าหน้าที่พัสดุของ กอง/ศูนย์/กลุ่ม ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรการ กลไก และระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ฉบับปรับปรุง) อย่างเคร่งครัด

๓. จัดให้มีกิจกรรมสร้างการรับรู้ ส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรม องค์กรความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต และปลูกจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี

๔. กำหนดคำสั่ง ประกาศ กลไก มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

๕. ทบทวนขั้นตอนการรับรองตนเองของคณะกรรมการทุกชุดว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับ ผู้เสนอราคา และผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่า ในการจัดซื้อจัดจ้าง

๖. การเสริมสร้างวัฒนธรรมการไม่รับสินบนและไม่เรียกร้องผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่การจัดซื้อจัดจ้าง

๓.๓ สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ประเมินความเสี่ยงตามหลักการในคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS ดังนี้

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ชื่อความเสี่ยง กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ภายในวงเงินครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ชื่อหน่วยงาน สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

เกณฑ์	โอกาส (Likelihood)				
	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต (โอกาสเกิดการทุจริต)	เป็นไปได้ในทางทฤษฎีแต่ไม่น่าจะเกิดขึ้น	อาจเกิดขึ้น ๑ ครั้ง ทุก ๆ ๕-๑๐ ปี/ เคยเกิดขึ้นแล้วในช่วงเวลามากกว่า ๕-๑๐ ปีที่ผ่านมา	อาจเกิดขึ้น ๑ ครั้ง ทุก ๆ ๔-๕ ปี/ เคยเกิดขึ้นแล้วในช่วงเวลามากกว่า ๔-๕ ปีที่ผ่านมา	อาจเกิดขึ้น ๑ ครั้ง ทุก ๆ ๒-๓ ปี/ เคยเกิดขึ้นแล้วในช่วงเวลามากกว่า ๒-๓ ปีที่ผ่านมา	ปัจจุบันกำลังเกิดขึ้น/ อาจเกิดขึ้นภายในปีนี้/ เคยเกิดขึ้นเมื่อปีที่แล้ว

เกณฑ์	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน (ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)	แทบจะไม่มี	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงบุคลากรในหน่วยงาน มีคนร้องเรียนแจ้งเบาะแส	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) (หน่วยตรวจสอบจากภายนอก) เข้ามาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่าง ๆ	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบ เรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ ลงข่าวอย่างต่อเนื่องและสังคมให้ความสนใจ	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริต (โอกาส X ผลกระทบ)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำเป็นระดับที่ยอมรับได้โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม ระดับคะแนน (โอกาส X ผลกระทบ) = ๑ - ๓
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลางเป็นระดับที่พอยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยง ระดับคะแนน (โอกาส X ผลกระทบ) = ๔ - ๖
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงเป็นระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้โดยต้องจัดการความเสี่ยงเพื่ออยู่ในระดับที่รับได้ ระดับคะแนน (โอกาส X ผลกระทบ) = ๗ - ๙
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมากเป็นระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที ระดับคะแนน (โอกาส X ผลกระทบ) = ๑๐ - ๒๕

การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖						
ชื่อความเสี่ยงการทุจริต : กระบวนการจัดซื้อหรือจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ภายในวงเงินครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท						
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (LX I)			ความรุนแรง (แถบสี)
			Likelihood	Impact	Risk Score	
๑	จัดทำรายงานความต้องการพัสดุเพื่อดำเนินการซื้อ/การจัดจ้าง/การเช่า	๑.๑ กำหนด TOR เอื้อประโยชน์ต่อผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่า	๓	๓	๙	ส้ม
		๑.๒ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างหรือเจ้าหน้าที่อาจพิจารณาเลือกเฉพาะผู้ประกอบการที่ตนคุ้นเคยหรือสนิทสนม ทำให้ผู้ประกอบการรายอื่นหมดโอกาสที่จะยื่นข้อเสนอราคา เพื่อให้หน่วยงานพิจารณาซึ่งอาจทำให้ไม่ได้ราคาต่ำสุด	๒	๒	๔	เหลือง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖						
ชื่อความเสี่ยงการทุจริต : กระบวนการจัดซื้อหรือจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ภายในวงเงินครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท						
ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (LX I)			ความรุนแรง (แถบสี)
			Likelihood	Impact	Risk Score	
		๑.๓ เจ้าหน้าที่ขาดความตระหนักรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และบทลงโทษ ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจระบบการทำงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งส่งผลให้เจ้าหน้าที่กระทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์	๔	๒	๘	สูง
		๑.๔ เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างผิดประเภทรายการ โดยต้องการซื้อวัสดุแต่เป็นการซื้อครุภัณฑ์แทน	๔	๒	๘	สูง
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง	๒.๑ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่า	๒	๒	๔	เหลือง
		๒.๒ ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่าส่งมอบงานไม่ครบถ้วนหรือไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	๔	๒	๘	สูง
		๒.๓ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุตรวจรับงานไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในใบสั่งซื้อ/สั่งจ้าง/สั่งเช่า	๓	๓	๙	สูง
๓	การบริหารพัสดุ	เมื่อรับพัสดุไว้ในราชการแล้วไม่มีการดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุ	๔	๒	๘	สูง

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖					
ลำดับ ที่	ชื่อความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง		
	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	ชื่อความเสี่ยง : จัดทำรายงานความต้องการพัสดุเพื่อดำเนินการซื้อ/การจ้าง/การเช่า				
	<p>๑.๑ กำหนด TOR เอื้อประโยชน์ต่อผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่า</p> <p>๑.๒ คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างหรือเจ้าหน้าที่อาจพิจารณาเลือกเฉพาะผู้ประกอบการ ที่ตนคุ้นเคยหรือสนิทสนม ทำให้ผู้ประกอบการรายอื่นหมดโอกาสที่ยื่นข้อเสนอราคาเพื่อให้หน่วยงานพิจารณา ซึ่งอาจทำให้ไม่ได้ราคาต่ำสุด</p> <p>๑.๓ เจ้าหน้าที่ขาดความตระหนักรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และบทลงโทษ ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจระบบการทำงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งส่งผลให้เจ้าหน้าที่กระทำผิด โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์</p> <p>๑.๔ เจ้าหน้าที่มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างผิดประเภทรายการ โดยต้องการซื้อวัสดุ แต่เป็นการซื้อครุภัณฑ์แทน</p>				
	มาตรการควบคุม : ๑. กรณีการจัดทำร่างรายละเอียดคุณลักษณะไม่ชัดเจน ให้เจ้าหน้าที่พัสดุของ กอง/ศูนย์/กลุ่ม ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการขอคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่พัสดุของกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างใกล้ชิด	จัดให้มีหน่วยงานกลางให้คำปรึกษา	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช่ งบประมาณ	กองกลาง
	๒. ดำเนินการสืบราคาจากผู้ประกอบการ อย่างน้อย ๒ ราย เพื่อให้ได้ราคาต่ำสุด	ออกวิธีการ/แนวทางปฏิบัติให้มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการอย่างน้อย ๒ ราย และแจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช่ งบประมาณ	สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๓. จัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรภายในหน่วยงานให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านพัสดุ การใช้จ่ายงบประมาณ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงความรู้เรื่องโทษทางวินัย หากกระทำการทุจริต	จัดฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรภายในหน่วยงานให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านพัสดุ การใช้ใช้จ่ายงบประมาณ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงความรู้เรื่องโทษทางวินัย หากกระทำการทุจริต	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช่ งบประมาณ	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ลำดับ ที่	ชื่อความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง		
	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	๔. การเสริมสร้างวัฒนธรรมการไม่รับสินบนและไม่เรียกร้องผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่การจัดซื้อจัดจ้าง	จัดให้มีกิจกรรมสร้างการรับรู้ ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตและปลูกจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช่ งบประมาณ	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
	๕. ทบทวนขั้นตอนการรับรองตนเองของคณะกรรมการทุกชุดว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้เสนอราคาและผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่า ในการจัดซื้อจัดจ้าง	ให้หน่วยงานที่จัดทำกรรับรองตนเองของคณะกรรมการทุกชุดดำเนินการทบทวนขั้นตอนการรับรองตนเองฯ โดยคำนึงถึงการมีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เสนอราคา และแจ้งเวียนให้หน่วยงานถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช่ งบประมาณ	สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๒	ชื่อความเสี่ยง : การจัดซื้อจัดจ้าง				
	๒.๑ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่า ๒.๒ ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่า ส่งมอบงานไม่ครบถ้วนหรือไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ๒.๓ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับงานไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในใบสั่งซื้อ/สั่งจ้าง/สั่งเช่า				
	มาตรการควบคุม : ๑. การเสริมสร้างวัฒนธรรมการไม่รับสินบนและไม่เรียกร้องผลประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่การจัดซื้อจัดจ้าง	จัดให้มีกิจกรรมสร้างการรับรู้ ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตและปลูกจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช่ งบประมาณ	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ลำดับ ที่	ชื่อความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง		
	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	๒. ผอ.กอง/ศูนย์/กลุ่ม กำกับดูแล ควบคุม และติดตามการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่พัสดุที่ได้รับมอบหมาย ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการ จัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วย การจัดซื้อจัด จ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด	ออกมาตรการ/แนวทาง ปฏิบัติการติดตาม การปฏิบัติงานโดยให้ ผู้อำนวยการ กอง/ศูนย์/กลุ่ม กำกับดูแลเจ้าหน้าที่พัสดุ ที่ได้รับมอบหมาย	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองกลาง
	๓. ทบทวนขั้นตอนการรับรองตนเอง ของคณะกรรมการทุกชุดว่าไม่เป็น ผู้มีส่วนได้เสียกับผู้เสนอราคา และผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้ให้เช่า ในการ จัดซื้อจัดจ้าง	ให้หน่วยงานที่จัดทำกร รับรองตนเองของ คณะกรรมการทุกชุด ดำเนินการทบทวนขั้นตอน การรับรองตนเองฯ โดยคำนึงถึงการมีส่วนได้ ส่วนเสียกับผู้เสนอราคา และ แจ้งเวียนให้หน่วยงานถือ ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักงาน ปลัดกระทรวง ดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและ สังคม
	๔. กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม มาตรการ กลไก และระบบในการ ดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใส ในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงาน ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม (ฉบับปรับปรุง) อย่างเคร่งครัด	ดำเนินการปรับปรุงมาตรการ กลไก และระบบในการ ดำเนินการเพื่อส่งเสริมความ โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ของสำนักงานปลัดกระทรวง ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ สังคม ให้เป็นปัจจุบัน และให้ ผอ.กอง/ศูนย์/กลุ่ม กำกับ เจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตาม	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักงาน ปลัดกระทรวง ดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและ สังคม

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖					
ลำดับ ที่	ชื่อความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง		
	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	๕. จัดให้มีกิจกรรมสร้างการรับรู้ ส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต และปลูกจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี	จัดกิจกรรมสร้างการรับรู้ ส่งเสริมด้านคุณธรรม และจริยธรรมองค์ความรู้ ด้านการป้องกันการทุจริต และปลูกจิตสำนึกให้กับ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรม องค์กรที่ดี	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช่ งบประมาณ	ศูนย์ปฏิบัติการ ต่อต้านการทุจริต
	๖. กำหนดคำสั่ง ประกาศ กลไก มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ส.ป.ด.ศ. ใช้เป็น แนวทางในการปฏิบัติงาน	ออกคำสั่ง ประกาศ กลไก มาตรการป้องกัน ความเสี่ยง การทุจริต และแจ้งเวียนให้ เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช่ งบประมาณ	กลุ่มตรวจสอบ ภายใน
๓	ชื่อความเสี่ยง : การบริหารพัสดุ				
	เมื่อรับพัสดุไว้ในราชการแล้ว ไม่มีการดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุ				
	มาตรการควบคุม : ๑. กองกลาง ส.ป.ด.ศ. ดำเนินการ ชักซ้อมให้เจ้าหน้าที่พัสดุของ กอง/ศูนย์/กลุ่ม ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมพัสดุ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐	ออกแนวทางการดำเนินการ จัดทำทะเบียนคุมพัสดุ และ แจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่ ถือปฏิบัติ	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช่ งบประมาณ	กองกลาง

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖					
ลำดับ ที่	ชื่อความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง		
	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	๒. ผู้อำนวยการ กอง/ศูนย์/กลุ่ม กำกับดูแล ควบคุม และติดตาม การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัสดุ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด	ออกมาตรการ/แนวทาง ปฏิบัติการติดตามการ ปฏิบัติงานให้ ผอ.กอง/ศูนย์/ กลุ่ม กำกับดูแลเจ้าหน้าที่ พัสดุที่ได้รับมอบหมาย	ภายใน พ.ศ. ๖๖	ไม่ใช่ งบประมาณ	สำนักงาน ปลัดกระทรวง ดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและ สังคม

(นายเวทวงศ์ พ่วงทรัพย์)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖